

*Робота з дитячими
та молодіжними
організаціями*

Предметом вивчення
навчальної дисципліни є
історико-теоретичні та
методичні основи організації
роботи педагога з дитячими та
молодіжними організаціями.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових **модулів:**

- 1.Історико-теоретичні засади розвитку та діяльності дитячих та молодіжних організацій.**
- 2.Місце та роль педагога в дитячих та молодіжних організаціях.**

Мета викладання навчальної дисципліни «Робота з дитячими та молодіжними організаціями» – допомогти студентам засвоїти теоретичні та методичні основи роботи з дитячими та молодіжними організаціями, оволодіти необхідним пакетом знань і навичок для здійснення успішної власної педагогічної діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен оволодіти такими компетентностями:

- ▶ здатність аналізувати основи теорії й історії, сучасного стану і тенденцій розвитку дитячого руху в Україні; дитячі та молодіжні організації України, їх напрями, форми і методи діяльності;
- ▶ сформованість практичних вмінь щодо визначення спрямованості та виховних можливостей дитячих та молодіжних організацій й сприяння взаємодії педагогічного колективу, батьків, дитячих громадських об'єднань та молодіжних організацій;
- ▶ навичка комунікативних та організаторських здібностей студентів;
- ▶ здатність майбутніх педагогів застосовувати теоретичні та практичні знання, необхідні для створення умов діяльності дитячих та молодіжних організацій, надання їм допомоги у вирішенні питань життєдіяльності, самостійності та творчості у роботі;
- ▶ здатність усвідомлювати роль і місце дитячих та молодіжних організацій у шкільному житті, їх перспективи;
- ▶ сформованість позитивного ставлення до різноманітних організацій, об'єднань рухів дітей та підлітків.

Програмні результати:

- знати історію дитячого та молодіжного руху в Україні; нормативно-правові та організаційні основи діяльності дитячих та молодіжних організацій, їх програмні установки, суть та закономірності розвитку, досвід діяльності;
- розуміти мотиви формування організацій на території України; теоретичні основи життєдіяльності молодіжних організацій, об'єднань та рухів; мету, зміст і принципи організацій, їх структуру, традиції, символи та ритуали;
- вміти використовувати програмні орієнтири співробітництва дітей і дорослих;
- знати основи теорії й історії, сучасний стан і тенденції розвитку дитячого руху в Україні; дитячі та молодіжні організації України, їх соціальну спрямованість, мету, завдання, принципи, напрями, форми і методи діяльності;
- ефективно й гнучко використовувати методичні основи соціально-педагогічної роботи з дитячими та молодіжними організаціями; аналізувати особливості підліткових субкультур в Україні;
- вміти визначати спрямованість і виховні можливості дитячих та молодіжних організацій;

- стимулювати дітей та учнівську молодь до соціальних ініціатив, добродійної діяльності;
- сприяти взаємодії педагогічного колективу, батьків, дитячих громадських об'єднань та молодіжних організацій соціального спрямування;
- реалізовувати основні напрями і форми роботи через участь у державних, регіональних та міських соціально-виховних програмах і заходах;
- надавати допомогу по створенню та організації життєдіяльності дитячих організацій, об'єднань, рухів на основі співробітництва, співтворчості, співдіяльності;
- прогнозувати та встановлювати правильні педагогічні відносини з дітьми та підлітками різних громадських організацій, об'єднань та рухів;
- аналізувати процес та наслідки спільної роботи, давати науково обґрунтовану оцінку та самооцінку діяльності, визначати нові перспективи в їх розвитку;
- надавати допомогу в проведенні організаційно-масової роботи дитячих організацій, дозвілля та відпочинку школярів за місцем проживання;
- координувати діяльність дитячих організацій в школі та поза нею.

Змістовий модуль № 1

1. Громадські дитячі та молодіжні організації як суб'єкт і об'єкт соціально-педагогічної діяльності.

Громадська організація як форма об'єднання. Дитячі та молодіжні організації в соціально-педагогічному просторі. Етапи створення дитячих та молодіжних громадських організацій. Структурні характеристики громадської організації.

Молодіжна громадська організація – об'єднання громадян віком від 14 до 35 років, метою якого є здійснення діяльності, спрямованої на задоволення та захист своїх законних соціальних, економічних, творчих, духовних та інших спільних інтересів.

Вступ неповнолітніх віком до 10 років до дитячих громадських організацій здійснюється за письмовою згодою батьків, усиновителів, опікунів або піклувальників.

Перебування в складі дитячих та молодіжних громадських організацій можливе й для осіб старшого віку за умови, якщо їх кількість у цих організаціях не перевищує 10% загальної кількості членів

Керівна структура громадської організації складається з:

– вищого керівного органу – загальних зборів або конференції;

– постійного виконавчого органу – ради, президії;

– контрольно-ревізійного органу – контрольно-ревізійної комісії.

– керівника організації – голови ради, президента;

2. Історія дитячих та молодіжних організацій на території України

Зародження юнацьких об'єднань у XVI-XIX ст. Формування громадських структур дитячо-молодіжного руху наприкінці XIX - на початку XX ст. Дитячо-молодіжні організації на західноукраїнських землях. Дитячі та молодіжні організації в Наддніпрянській і Східній Україні.

Комсомольсько-піонерський період розвитку дитячого та молодіжного руху. Становлення організованого дитячого та молодіжного руху наприкінці XX ст. - на початку XXI ст.

У листопаді 1870 року група студентів Львівського університету створила товариство «Академічна база» зі статутом, програмою дій, у 1871 р. при товаристві відкрили літературно – науковий «Академічний кружок» і кредитний гурток «Дружній лихвар».

У 1882 р. товариство змінило назву на «Академічне Братство», а з 1896 р. на «Академічна Громада».

Перший період в історії дитячих і молодіжних організацій тривав до кінця 19ст. Їхня діяльність була здебільшого спрямована на розв'язання загально-національних питань, зокрема проблем соціальної справедливості, національного самовизначення.

3. Основні тенденції виникнення і розвитку дитячих та молодіжних організацій в Україні на сучасному етапі

Нормативно-правова основа діяльності громадських дитячих і молодіжних організацій. Класифікації дитячих та молодіжних організацій. Варіативність програм і напрямів діяльності організацій. Участь громадських дитячих та молодіжних організацій у реалізації державної молодіжної політики. Актуальні проблеми в сучасному дитячому та молодіжному русі.

Основні завдання державної молодіжної політики:

- ❖ Вивчення становища молоді, створення умов для зміцнення правових та матеріальних гарантій, щодо здійснення прав і свобод молодих громадян, повноцінного соціального становлення та розвитку.
  - ❖ Допомога молоді у реалізації їх творчих можливостей.
  - ❖ Активна участь молоді в економічному розвитку країни.
  - ❖ Надання державою молоді соціальних послуг.
  - ❖ Координування зусиль усіх організацій та інститутів, що працюють з молоддю.
-

4. Дитячі громадські організації України

Особливості сучасних дитячих громадських громадських організацій в Україні. Піонерський рух в Україні. Скаутський рух в Україні. Історія світового скаутизму. Мета, основні ознаки і принципи скаутизму. Пласт. Гайдівський рух. Дитячий козацький рух в Україні.

Дитячі організації за інтересами. Екологічні дитячі організації. Дитячі організації туристичного спрямування. Дитячі організації спортивного спрямування. Дитячі організації військово-патріотичного спрямування. Учнівські (шкільні) організації.

Скаутський рух в Україні

Скаутинг – це всесвітній добровільний недержавний і неполітичний рух, у якому бере участь понад 28 млн. дітей і молодих людей різних соціальних груп, релігій і культур.

СКАУТОМ БУТИ МОДНО

У молодіжних скаутських організаціях молодь приваблюють спілкування та участь в акціях і походах

Що саме знаходить мотивацію у таких, здебільше, молодих людей? При чому здебільше в українській традиції, традиції міжнародних скаутських організацій.

У ПОХІД — З ПЛАСТУНАМИ

Пласт — це форма походу, який викликає інтерес у дітей і молоді. А в Україні це традиція, яка передається з покоління на покоління. Пласт — це форма походу, який викликає інтерес у дітей і молоді. А в Україні це традиція, яка передається з покоління на покоління.

ПОДРОЖОЮ РАЗОМ ІЗ ХАРЦЕРАМИ!

Харцерство — це форма походу, який викликає інтерес у дітей і молоді. А в Україні це традиція, яка передається з покоління на покоління.

“ТО ЧАС КАНДІДА НА НЕ СІДІМО БІЖИ, А ПОБІРОМУЄМО. ЗАБІВАЙ УМІННЯ, ПЕЛО І КАРТАМИ.”

БУДЬ “СЛОЖ”

“СЛОЖ” — це форма походу, який викликає інтерес у дітей і молоді. А в Україні це традиція, яка передається з покоління на покоління.

КІМ СЛОЖИМ

Дитячі організації за інтересами

Екологічні дитячі організації

Дитячі організації туристичного спрямування

Дитячі організації спортивного спрямування

Дитячі організації військово-патріотичного спрямування

5. Молодіжні громадські організації України

Виникнення і характеристика громадські сучасного організованого молодіжного організації руху в Україні. Студентські організації в Україні. Становлення сучасного студентського руху. Сучасні студентські організації.

Молодіжні організації політичної спрямованості. Громадсько-політичні молодіжні організації. Припартійні молодіжні громадські організації. Громадські молодіжні організації за інтересами.

ВМГО “Студентська республіка”

Створена у 2006 р. Активно співпрацює з Українським молодіжним форумом.

Мета: поліпшення життя українського студентства та інших категорій українського народу, розвитку молодого покоління, захист прав та інтересів молоді України.

Завдання: проведення міжнародної програми «Студентська республіка», що має на меті сформулювати та підготувати молодь до дорослого життя; налагодження ефективної співпраці з зі студентством України і світу .

Програми: « Новий старт», « Кращий студент України», «Антикорупційний молодіжний театр», « Студентська республіка»

Субфестивалі: «Перша леді», « Квест», «Мафія», «Нічна туса», «Дебати», «Інтелектуальні ігри», Фестиваль аматорського відео, Глоубел флешмоб, Фестиваль молодіжних ЗМІ.

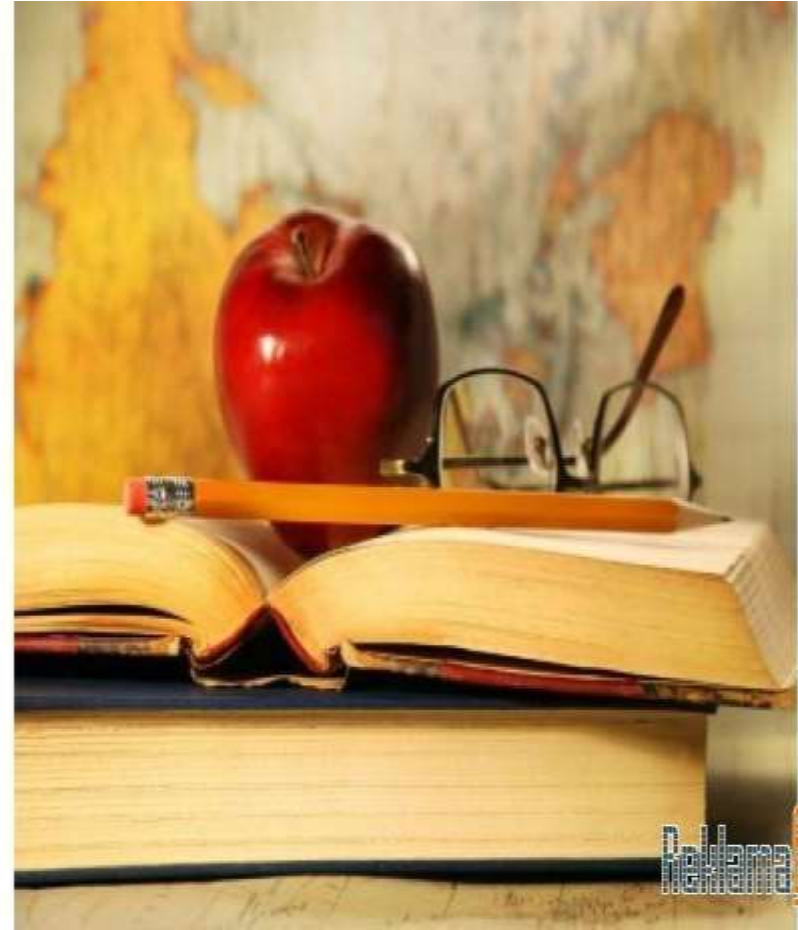

Громадські молодіжні організації за інтересами -

об'єднання, в яких чітко простежується домінуючий напрям діяльності: науковий, культурний, релігійний, екологічний, туристичний, спортивний, соціальний тощо.

Наукові та професійно спрямовані молодіжні організації:

- ▶ Українське молодіжне аерокосмічне об'єднання "Сузір'я"
- ▶ Молодіжна морська ліга України
- ▶ Всеукраїнська рада молодих вчених спеціалістів
- ▶ Всеукраїнська асоціація молодих науковців
- ▶ Всеукраїнська спілка молодих підприємців та бізнесменів
- ▶ Український національний союз молодих юристів
- ▶ Спілка молодих аграріїв України
- ▶ Українська федерація молодих медиків
- ▶ Спілка сприяння молодіжному житловому кредитуванню

Змістовий модуль № 2

6. Робота педагога з громадськими дитячими та молодіжними організаціями

Модель професійної діяльності педагога з громадськими дитячими та молодіжними організаціями.

Соціально-педагогічна діагностика в громадських дитячих та молодіжних організаціях. Здійснення профілактичної діяльності в громадських дитячих та молодіжних організаціях.

7. Інноваційні технології в діяльності громадських організацій

Сучасні студентські організації. Паблік рілейшнз у діяльності громадських дитячих та молодіжних організацій. Організування та проведення PR-заходів.

Технологія фандрайзингу в діяльності громадських дитячих та молодіжних організацій. Сутність фандрайзингу. Джерела фінансування дитячих і молодіжних громадських організацій. Створення проєкту програми.

ПРОВЕДЕННЯ PR-ЗАХОДІВ

Фандрайзинг (англ. fund - ресурси, фінансування, raise - знаходження, збір) - спланована і безперервна діяльність, спрямована на забезпечення організації ресурсами, необхідними для реалізації її статутних завдань

8. Робота з неформальними молодіжними групами та об'єднаннями

*Психологічні та соціальні фактори
виникнення неформалізму. Витоки
сучасного неформального руху в Україні.
Класифікації неформальних груп і
об'єднань. Характеристика основних
неформальних груп.*

*Особливості педагогічної роботи з
неформальними групами та об'єднаннями.*

Неформальне об'єднання – добровільне самодіяльне громадське формування, яке виникає переважно з ініціативи «знизу», діє в інтересах своїх членів незалежно від мети й характеру об'єднання.

Як правило кожному неформальному об'єднанню властива певна субкультура.

Субкультура - система цінностей, установок, способів поведінки і життєвих стилів певної соціальної групи, яка відрізняється від домінуючої в суспільстві культури і водночас пов'язана з нею.

Панки

Є два типи панків:

1) люди належать до цього руху тому, що вони слухають відповідну музику (панк-рок музику);

2) люди, які окрім того що слухають цю музику, ще і в житті сповідують панківські принципи.

Основною ідеологією панків є прагнення до особистої свободи і незалежності. Більшість панків підтримують нонконформізм, сповідуючи при цьому принципи “покладайся на самого себе” і “не продавайся”. За політичними поглядами багатьох панків можна охарактеризувати як “лівих”.

Металісти, рокери

- ▶ Їх зовнішній вигляд зухвало агресивний: чорний одяг з великою кількістю металу, зображенням черепів, крові, написом "сатана" англійською мовою. Хоча одяг чистий, охайний. Класичні металісти носять вузькі чорні джинси, заправлені у високі черевики або «козаки», шкіряні куртки з косою блискавкою - "косухи", "косовороти", сережки в лівому вусі, персні із зображенням черепів або інших чорних магічних символів (пентаграма, скелет і т. д.) Але їх зовнішня агресивність і похмурість найчастіше є засобом епатажу оточуючих людей. Ті, яким за 25 років, займаються серйозною роботою, як правило, миролюбні, хоча інколи можуть побешкетувати разом з тими, хто молодший.

Байкери

- ▶ Ознаками західних байкерів є: романтизація подорожей на важких мотоциклах, чітке розмежування на "своїх" та "чужих", агресивний шкіряний "прикид" та неприхована агресія .

Байкери на теренах колишнього СРСР з'явилися наприкінці 70-х років, але розквіт цієї течії припадає на 1983–1986 рр. За суттю вони багато в чому відрізнялися від своїх західних побратимів. Для українських байкерів мотоцикл був предметом поклоніння. Швидкість, уміння втекти від ДАІ, знання техніки та акцентована виокремленість у загальній молодіжній тусовці стали основою і українського байкерського руху.

Ролери

Роликові ковзани та роликові дошки (скейти) увійшли в молодіжну моду наприкінці 80-х років.

Ролерство – це поєднання спорту та стилю життя задля самовираження

За зовнішніми ознаками ролери подібні до сучасних гедоністично-розважальних молодіжних субкультур. Вони організовані, мають виражену еліту, проводять регулярні змагання, їх підтримують владні структури. Київські ролери видають журнал "Екстремум".

Ролер-ство поступово переростає в рух прихильників різних екстремальних видів спортивних розваг. Так, у межах ролерської тусовки виокремилися прихильники вело-акробатики, скейтбордисти тощо.

ФЛЕШМОБЕРИ

Флешмоб (англ. flash mob – миттєвий натовп) – це нова гра, суть якої полягає в тому, що в певному громадському місці у визначений час ніби випадково з'являється натовп людей.

Кожна людина в натовпі робить дивні дії, а потім всі організовано залишають місце флешмобу. Учасники між собою не спілкуються і поведуться так, ніби опинились у вказаному місці випадково. Про зустріч мобери домовляються через Інтернет і sms-повідомлення. Виник флешмоб у США. Флешмоберів не можна вважати типовим неформальним об'єднанням, оскільки їм властиві далеко не всі його ознаки. Більшість із них - молодь від 20 до 40 років. Участь у флешмобі тільки добровільна. Його проводять за визначеними правилами і лише для нешкідливої розваги та цікавого проведення часу. Кожний новий флешмоб повинен бути оригінальним, не мати політичного, релігійного або комерційного характеру і не завдавати шкоди. Учасники по змозі не спілкуються під час флешмобу, поведуться просто і невимушено, поважаючи себе і всіх людей довкола.

ЕМО

За традиційну зачіску емо вважається косий, рваний чубок до кінчика носа, що закриває одне око, а ззаду коротке волосся, що стирчить в різні боки. Перевага віддається жорсткому прямому чорному волоссю. У дівчат можливі дитячі, смішні зачіски — два маленькі хвостики, яскраві заколочки — сердечка з боків, бантики. Часто емо-кіді проколюють вуха або роблять тунелі. Окрім того, на обличчі емо-кіда може бути пірсинг (наприклад в губах і лівій ніздрі, бровах, переніссі). Їх легко можна впізнати по кольорах в одязі: рожевий і чорний.

ХІП-ХОП

Хіп-хоп – субкультура, яка сформувалася і перебуває зараз у стадії свого найбільшого впливу на молодь у всьому світі. Останнім часом, зважаючи на навалу хіп-хопу в молодіжну культуру, доводиться чути підміну цього поняття словом “реп”. Отож “реп” – це виключно музичний стиль, в той час як “хіп-хоп” є субкультурою, яка окрім репу вбирає в себе ще і ді-джеїнг, графіті, специфічну форму одягу, деякі види спорту, брейк-денс та ін., а відповідно, є значно ширшим поняттям, аніж просто “реп”.

ГОТИ

- ▶ Сучасна готика виникла у 1984–1985 рр. на основі вмираючого постпанку та прогресуючої електронної британської "нової хвилі". Популярною стала декадентська музична течія, що апелювала до глибин підсвідомості, – готика, хоча термін "готика" ще широко не використовували.

Усі готик-групи – засновники стилю – носили чорний одяг (іноді з червоними деталями), срібні прикраси як на сцені, так і в житті.

Тексти їхніх пісень поєднували філософію і містику, створюючи емоційно напружену музику. Групи назвали готичними, їх послідовників – готами за "готичну" атмосферу – настрої похмурого пафосу, піднесеності, болю, скорботи, депресії, відчуженості, псевдосуїцидальної екзальтації, поєднання любові–смерті. Частково готи виникли і завдяки "вампірській" естетиці.

Характерний зовнішній вигляд готів

- ▶ **Чорний (темний) одяг. Чорне довге волосся. Високі шнуровані черевики.**
- ▶ **Чорний корсет, облягаючі чорні рукавники і чорна максі (для дівчат), одяг під старовину, кльошовані рукави, шкіряний одяг.**
- ▶ **Шипований нашійник.**
- ▶ **Срібні прикраси окультної тематики.**

- ▶ Неформальний рух продовжує розвиватися, трансформуватися.
  - ▶ Періодично в середовищі української молоді виникають, набувають популярності нові неформальні течії – геймери, трейсери, флешмобери та ін.
  - ▶ Натепер неформальний рух є важливою рушійною силою в суспільстві молоді (за оцінками соціологів, приблизно 25% молоді належать до різних неформальних молодіжних груп та об'єднань).
-

Дякую за увагу!